

COVID-19 PARENTING

Tips para caseworkers

para makilal-an an namemeligo na mga pamilya ngan matagan hira suporta kun unanhon pagmangno han anak

Salamat han iyo padayon nga pakig istorya ini nga mga pamilya. Dako nga bulig an iyo pagsuporta ha ira. Kun mabisita ka ha ira pakianahi kun okay ini nga oras pakig istorya ha ira.

Halipot na mga pakiana para makilal-an an namimiligro nga pamilya

Napaistres ini nga panahon yana ha mga pamilya. Puydi ka mag istorya kun ano ka kaguol an pagmangno yana nga panahon? 0 – waray problema 10 – diri nakakaya/naaakos	Delikado – 5 o mas hitaas pa
Damo nga pamilya an naglalantugi tungod han lockdown, o diri ngani abat nira nga nagpipinasaway an ira mga anak. Sugad ba ini ha iyo balay? 0 – diri gud 10 – pirmi	Delikado – 5 o mas hitaas pa
Tigamni – kilala mo ini nga mga pamilya. Kun nasabot ka nga delikado an ira kabutang sunda an imo hibaro. Kamo an mga eksperto.	Delikado – sunda an imo hibaro

Para han mga pamilya: Maruyag ka ba ha nga makakarawat libre nga text para han nagmamangno yana nga may COVID-19?

[Kun oo] upod an ira numero dida hiton text messaging system para mga suhestiyon pagmangno (puydi magamit antes matapos an Mayo).

Sunod na mga pitad: Mga igenrekondar na mga giya nga may basehan para han iyo mga tawag

World Health Organization

unicef
for every child

WWO
WORLD WOMEN WORKERS

End Violence
Against Children

Maestral.

The mark "CDC" is owned by the US Dept of Health and Human Services. Use of this mark does not imply endorsement by HHS or CDC of any particular product, service, or enterprise.

The COVID-19 Playful Parenting Emergency Response is supported by the LEGO Foundation, the philanthropic donor to the University of Oxford's COVID-19 Research Response Fund, and the UKRI GCRF Accelerating Achievement for Africa's Adolescents (Accelerate) Hub. Research on Parenting for Lifelong Health is supported by the UKRI GCRF Accelerate Hub, the Oak Foundation, the European Research Council (ERC) under the European Union's Seventh Framework Programme and the Horizon 2020 Research and Innovation Programme, the Global Alliance for Chronic Diseases under the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation Programme, UNICEF, WHO, Oxford University Innovation GCRF Sustainable Impact Fund, the Leverhulme Trust, the Economic and Social Research Council, CIDA, the National Research Foundation of South Africa, Ilifa Labantwana, the John Fell Fund, the Evaluation Fund, the UBS Optimus Foundation, USAID-PEPFAR, the Wellcome Trust, Grand Challenges Canada and Wellspring Advisors.

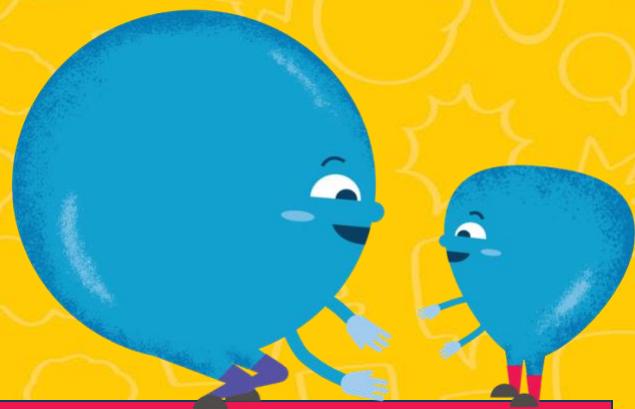

COVID-19 PARENTING

Tips para caseworkers

Ha mga caseworkers: Angay kamo pagdayawon!

Salamat han iyo padayon nga suporta han mga nanginginahanglan nga pamilya, bisan hinin makuri nga panahon. Mga bayani kamo.

Una nga tawag

Bag-o nga tip: Huyo kadali

Kun na istress ka o diri ngani nag-iisog han imo mga anak/teenagers makabulig an paghuyo kadali. Kun naabat ka nga bangin mo hira maguliatan o diri ngani masuntok, pahirayo anay ngan paghinga hilarom malima ka beses. An iba nga tawo karuyag kumanta nga hira an nabati—sugad mga kanta ha simbahan—Proybahì makausa yana ngan kitaan kun makabulig ha imo!

Ikaduha nga tawag

Pagpakiana tungod han una nga tip

Humuyo ka ba kadali ngan huminga hin hilarom malima ka beses? Nakabulig ba ini?

[*Kon oo*] Maupay! Pasindunngi it imo kalugaringon!

[*Kon diri*] Kay ano man makuri? Puydi kita pagbulig para masolusyunan ini?

Prompt: Buligi hira paghunahuna han kalugaringon nga solusyon, isumat an kanan iba nga pamilya solusyon, himua nga simple an mga pitad han solusyon ngan dasiga hira nga ayaw pagsurender o ayaw panluya.

Bag-o nga tip: One-on-one time

Kon magkaada hin marig-on nga relasyon ha imo anak, diri hira magpipinasaway. Puydi ka ba maggahin bisan 20 minutos kada adlaw para matagan mo hira han imo bug-os nga atensyon? Epektibo ini kun hira an nakapili an ira karuyag buhtaon nga upod ka. Kon waray ka oras, puydi kamo magbulig han trabahoong ha balay sugad han paglimpyo o diri ngani pagluto, ngan kanta kamo samtang naglilimpyo o nagluluto. Makabulig ini para umabat hira ngan importante ngan higugma hira.

[*Maupay gihap ipakiana yana: Mayda ka ba anak nga mahuyo ngan waray gud uroaringasa? Danay diri naton natatagan atensyon an mahuyo nga bata. Gomit han one on one time para masuportahan hira- bangin mas karuyag nira makig-istorya drawing o diri ngani games.*

Ikatulo nga tawag

Nagpapakiana tungod han una nga tip

Nakag gahin ka ba hin 20 minutos nga one-on-one time kada adlaw para an imo anak?

[*Kon oo*] Maupay! Maupay an imo ginbubuhat bisan makuri ini nga panahon yana. Puydi ka ba umundang kadali kun nauurit o nasisina ka?

[*Kon diri*] Kay ano man makuri? Puydi kita pagbulig para masolusyunan ini?

[Prompt: Buligi hira paghunahuna han kalugaringon nga solusyon, isumat an kanan iba nga pamilya solusyon, himua nga simple an mga pitad han solusyon ngan dasiga hira nga ayaw pagsurender o ayaw panluya.]

Bag-o nga tip: 'Bantay ngan dayaw'

Kasagaran natatagan naton atensyon an mga bata kun nagpipinasaway hira ngan diri kita nanginginano kun buutan hira kay naghunahuna kita nga, "Uy, makapadayon na ako paglaba!" Pero kun nakabantay kita han Ira maupay nga gios ngan gindadayaw naton hira, maruruyag an mga bata nga mas dayawon pa hira ngan mas magbuhat hin maupay. Puydi mo ba dayawon an imo anak hin makausa ha kada adlaw yana nga semana?

World Health Organization

for every child

End Violence
Against Children

Maestral.

CENTER FOR DISEASE
CONTROL AND PREVENTION

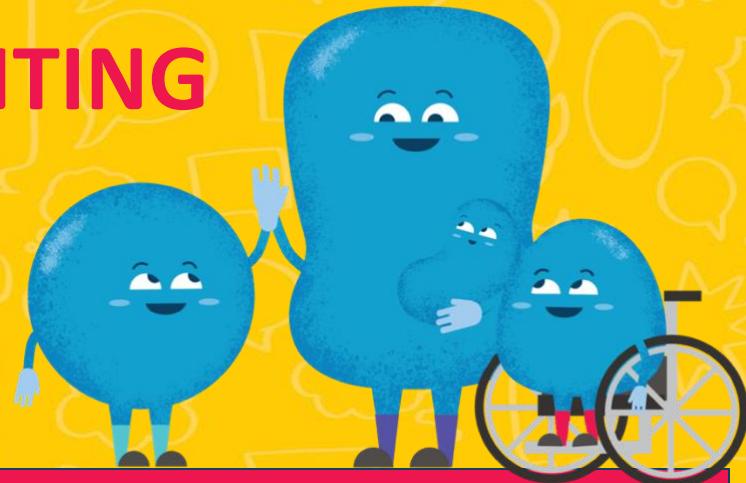
The COVID-19 Playful Parenting Emergency Response is supported by the LEGO Foundation, the philanthropic donors to the University of Oxford's COVID-19 Research Response Fund, and the UKRI GCRF Accelerating Achievement for Africa's Adolescents (Accelerate) Hub. Research on Parenting for Lifelong Health is supported by the UKRI GCRF Accelerate Hub, the Oak Foundation, the European Research Council (ERC) under the European Union's Seventh Framework Programme and the Horizon 2020 Research and Innovation Programme, the Global Alliance for Chronic Diseases under the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation Programme, UNICEF, WHO, Oxford University Innovation GCRF Sustainable Impact Fund, the Leverhulme Trust, the Economic and Social Research Council, CIDA, the National Research Foundation of South Africa, Ilifa Labantwana, the John Fell Fund, the Evaluation Fund, the UBS Optimus Foundation, USAID-PEPFAR, the Wellcome Trust, Grand Challenges Canada and Wellspring Advisors.

COVID-19 PARENTING

Tips para caseworkers

Para caseworkers; Salamat han iyo dedikasyon ngan commitment han pagkontak han mga pamilya. Nagpasalamat kami ha iyo.

Ikaupat nga tawag

Pagpakiana tungod han una nga tip	Nakabantay ka ba ngan gindayaw mo an imo anak han maupay nira nga gios? [Kon oo] Maupay! [Kon diri] Kay ano man makuri? Puydi kita pagbulig para masolusyunan ini? [Prompt: Buligi hira paghunahuna han kalugaringon nga solusyon, isumat an kanan iba nga pamilya solusyon, himua nga simple an mga pitad han solusyon ngan dasiga hira nga ayaw pagsurender o ayaw panluya.]
Bag-o nga tip: Timanghoa an imo kalugaringon	Kumusta ka? Importante nga mangnai gihap an imo kalugaringon. Kun nakaturog na an mga bata, mayda ka ba karuyag buhaton para imo kalugaringon nga makakalipay ha imo? Puydi ba nimo tagan an imo kalugaringon hin healthy breaks yana nga semana? [Prompts: Pakigistorya, pagkanta, inom hin tsaa].

Ikalima nga tawag

Pagpakiana tungod han una nga tip	Naggahin ka ba panahon para umundang kadaliay yana nga semana? Ano an imo ginbuhat? [Kon oo] Maupay. Deserve mo ini. Kumusta man an pagdayaw mo han imo mga anak? [Kon diri] Kay ano man makuri? Puydi kita pagbulig para masolusyunan ini? [Prompt: Buligi hira paghunahuna han kalugaringon nga solusyon, isumat an kanan iba nga pamilya solusyon, himua nga simple an mga pitad han solusyon ngan dasiga hira nga ayaw pagsurender o ayaw panluya.]
Bag-o nga tip: Siring nga padayon imbes nga undang/ayaw	Yakni an iba kun ano an gusto mo nga Ira buhaton imbes nga an diri mo gusto nga Ira buhaton (nga kasagaran naton ginbubuhati!). Siring nga, "Alayon paglimpyo" imbes nga "Ayaw pagsinarang."

Ika-unom nga tawag

Pagpakiana tungod han una nga tip	Nasidngan mo ba an imo anak kun ano an gusto mo nga ira buhaton imbes nga an ira diri dapat buhaton? [Kon oo] Maupay- sumati ako han panahon nga nahimo mo ini! nahuyo ka ba kadali ngan nahinga hin hilarom kun nauurit o nasisina ka? [Kon diri] Kay ano man makuri? Puydi kita pagbulig para masolusyunan ini? [Prompt: Buligi hira paghunahuna han kalugaringon nga solusyon, isumat an kanan iba nga pamilya solusyon, himua nga simple an mga pitad han solusyon ngan dasiga hira nga ayaw pagsurender o ayaw panluya.]
Bag-o nga tip: Pagpugong han kasina	Nakapasina gud an mga anak ha aton, pero kasagaran nagsisina gihap kita tungod han aton kabutang. Damo an kag anak nga nag iisog kay bangin gutom, kapoy o ginnimimngaw hira. Mayda ba mga butang nga pirmi nakapasina ha imo? Puydi kita paghunana kun unanhon pagbulig? [Prompts: Pakig-sitorya kun masurub-on ka, pahuway.]

COVID-19 PARENTING

Tips for caseworkers

Para caseworkers: Salamat han iyo pakigkuminikar hini nga mga pamilya. Hinumdum gihap kamo nga mangnoi an iyo kalugaringon. Mga stars kamo.

Ikapito nga tawag

Pagpakiana tungod han una nga tip	Nadiskobre mo ba kun ano nga mga panahon ka nasisina, ngan kun ano an nakabulig ha imo? [Kon oo] Maupay! Gintatagan mo ba an imo kalugaringon higayon nga makapahuway para di mastress? [Kon diri] Kay ano man makuri? Puydi kita pagbulig para masolusyunan ini? <i>[Prompt: Buligi hira paghunahuna han kalugaringon nga solusyon, isumat an kanan iba nga pamilya solusyon, himua nga simple an mga pitad han solusyon ngan dasiga hira nga ayaw pagsurender o ayaw panluya.]</i>
Bag-o nga tip: Himua nga marisyo an paghunaw	Mayda ba niyo puydi kantahan kun nanhuhunaw kamo? Para ha mga gudti nga bata puydi an patarawan nga kanta o diri ngani pagdugang bag-o nga lyrics gamit an paborito nga kanta han iyo teenager. Puydi gihap magdugang aksyon ngan himua ini nga marisyo.

Ikawalo nga tawag

Pagpakiana tungod han una nga tip	Ginkanta na niyo an kanta para panhunaw? [Kon oo] Maupay! Nakabantay ka ba kun nakabuhat hin maupay o maupay an gawi han mga bata o teenagers ngan nadadayaw mo hira? Nakapadayon ka ba pagbuhat hini? [Kon diri] Kay ano man makuri? Puydi kita pagbulig para masolusyunan ini? <i>[Prompt: Buligi hira paghunahuna han kalugaringon nga solusyon, isumat an kanan iba nga pamilya solusyon, himua nga simple an mga pitad han solusyon ngan dasiga hira nga ayaw pagsurender o ayaw panluya.]</i>
Bag-o nga tip: Paggamit han kalmado nga konsekvensya	Kon nagpipinasaway an mga bata, an pagigin kalma kun nahatag han konsekvensya han ira ginbuhat (suagd han madaliay nga pagkuha han mulayan) hin mas epektibo imbes kun gugulitan o suntukan hira. Buhat hadi nga mga pitad: 1) tagi hira hin choice kun masunod hira han imo mga instrukyon antes ka maghatag han mga konsekvensya 2) pili hin reyalistiko nga konsekvensya 3) kahuman tagi hira higayon nga makabuhat hin maupay ngan dayawa hira.

Ikasiyam nga tawag

Pagpakiana tungod han una nga tip	Nagamit mo ba an kalma nga konsekvensya? Kumusta man? [Kon oo] Angay ka bumilib imo kalugaringon! An paghuyo kadali ngan paghinga hin hilarom kun nauurit o nasisina ka? [Kon diri] Kay ano man makuri? Puydi kita pagbulig para masolusyunan ini? <i>[Prompt: Buligi hira paghunahuna han kalugaringon nga solusyon, himua nga simple an mga pitad han solusyon, dayawa hira han ira pangalimbasog ngan dasiga hira nga ayaw pagsurender o ayaw panluya.]</i>
Recap	Nag-istorya kita han mga butang nga nakabulig han mga nagmamangno han bata. An pagmangno han kalugaringon, paghuyo kadali, paggahin panahon kada adlaw para han mga anak, pagdayaw, pagyakan han gusto naton nga buhaton nira, paghatag han kalma nga konsekvensya. Karuyag mo ba otro istoryahan ini hira? Ha kada panahon nga may nayakan ka nga positibo, o di ngani an pagpugong nga di ka makaguliat o makasuntok, nakabulig ka para han development han utok an imo anak. Angay mo gihap pagdayawon an imo kalugaringon!